

Bc. Eliška Floriánová: Filosofie výchovy v díle Jana Amose Komenského,
diplomová práce UK HTF, Praha 2015, počítačový otisk

Oponentský posudek vypracoval: **Prof. ThDr. Jan B. Lášek**

Kandidátka věnovala úsilí, aby ukázala, jak se filosofie výchovy, jak je chápána dnes, objevuje již i J. A. Komenského.

Myslím, že by bylo lépe, kdyby si vybrala jako téma jen pojednání o filozofii výchovy, event. o filozofii výchovy u Jana Patočky. Ona totiž svou práci dělí na dvě kapitoly, kde je právě kapitola první nazvána „Filozofie výchovy“. Tam je historie pojmu, vývoj pojmu a Patočkova teorie. To samo o sobě je téma, které je velmi závažné a zasloužilo by si zpracování nejen na pětadvaceti stránkách.

Druhou kapitolu nazvala kandidátka „Filozofie výchovy v díle Jana Amose Komenského“. Zde se soustřeďuje na Komenského Didaktiku a na Obecnou poradu. Chtěl bych ji ovšem připomenout, že věc je mnohem složitější, než jak ji prezentuje. Zejména za zcestné považuji to, co píše o Komenského náboženských názorech na str. 31 – o Kristu, o životě věčném a životě vezdejším. Komenský jako filozof, teolog a pedagog je nedělitelný a souvisí to s jeho antropologií. Člověk odpadl od Boha, zůstalo v něm však něco z původního stvoření a on musí vlastními silami se snažit, aby prostřednictvím výchovy v vzdělání se dostal do původního blaženého stavu. Srov. článek O.A. Fundy ve Filozofickém časopise š. 3/1992 o nedělitelnosti Komenského zvlášť na pedagoga, na filozofa a teologa. Minimálně bych dále očekával, že se seznámí s pohledem některých známých teologů na Komenského (Molnár, Lochman, příp. Kučera), neboť práce vzniká na teologické fakultě.

Netvrdím, že hledání současné kategorie filozofie výchovy je u Komenského špatně, ale vyžaduje daleko širší úhel pohledu, než paní kandidátka může v přítomné práci nabídnout. Přesto rozumím tomu, co ji vede k tomu, aby se pokusila Komenského myšlení vidět aktuálním pohledem.

Závěr: Kandidátka je jistě hloubavá a Komenský ji oslovil. Jako hlavní vidí jeho aktualizaci, ale ta není automatická. Rozhodně doporučuji, aby práce byla jako diplomová přijata. Navrhuji však, aby byla vzhledem k výše uvedeným skutečnostem hodnocena známkou **velmi dobře (2)**.

V Praze, dne 1. září 2015